

เอกสารวิชาการ

เรื่อง

การจัดตั้งศูนย์ฝึกการเชื่อมชั้นสูง (ไทย - เยอรมัน)
ของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคตะวันตกตอนบน
จังหวัดสุพรรณบุรี

โดย

นายสมศักดิ์ สุโมทยกุล

ผู้ขอประเมินตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ขช.
(ด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

222.45.6
02821
2540

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

00555

การจัดตั้งศูนย์ฝึกการเชื่อมชั้น

คำนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย ได้เปลี่ยนจากการเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับสูง เป็นระยะเวลาหลายปีติดต่อกันเรื่อยมา โดยเฉพาะการเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรม ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่เข้ามาใช้ ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของการพัฒนากำลังคนระดับสูง ซึ่งเป็นระดับที่มีความต้องการและขาดแคลนมาก สำหรับประเทศที่พัฒนาทางอุตสาหกรรม

จากการที่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตได้นำเอาเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาใช้ ทำให้การพัฒนากำลังคนของประเทศ ต้องยกระดับตามขึ้นไปด้วย เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการพัฒนากำลังคนระดับสูง ดังนั้นความจำเป็นในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพเฉพาะทางจึงเป็นสิ่งสำคัญและต้องรีบดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการเชื่อมชั้นสูง (วิศวกรปฏิบัติการ) กำลังขาดแคลนอย่างมากในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

การศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ฝึกช่างเชื่อมชั้นสูง (ไทย - เยอรมัน) ตามความร่วมมือระหว่าง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, สมาคมช่างเชื่อมแห่งประเทศไทย และสถาบันการเชื่อมเยอรมันขึ้นในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคตะวันออกขอนแก่น จังหวัดสุพรรณบุรีนี้ เป็นการศึกษาถึงเกณฑ์ของการจัดตั้งศูนย์, ลักษณะ, รูปแบบ และกลยุทธ์ในการจัดตั้งสถาบันใหม่เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพเฉพาะทางด้านอื่น ๆ ต่อไป

(สมศักดิ์ สุโมตกุล)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ตุลาคม 2540

บทคัดย่อ

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ฝึกการเชื่อมชั้นสูง (ไทย - เยอรมัน)

ผู้เขียน นายสมศักดิ์ สุโขทัยกุล

ผู้ตรวจราชการกรม หรือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน
(แรงงานและสวัสดิการสังคม) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
8 บก. หรือ 9 ชช. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ปีที่ดำเนินการศึกษา พ.ศ. 2540

การศึกษาถึงแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ฝึกการเชื่อมชั้นสูง (ไทย - เยอรมัน) ขึ้นในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคตะวันตกตอนบน จังหวัดสุพรรณบุรีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ และศึกษาถึงเกณฑ์ของการจัดตั้งศูนย์ฯ ตลอดจน ลักษณะรูปแบบ และกลยุทธ์ในการจัดตั้งสถาบันใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชั้นสูงเฉพาะทางด้านอื่น ๆ ขึ้นในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคทั่วประเทศต่อไป

จากการศึกษาพบว่า เดิมการพัฒนาฝีมือแรงงานของไทยมีความขาดแคลนจำนวนมาก ดังนั้น ความจำเป็นในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชั้นสูงเฉพาะทาง จึงเป็นสิ่งสำคัญและต้องรีบดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเชื่อมชั้นสูงที่กำลังมีความต้องการอย่างมาก ในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งในปัจจุบันวิศวกรปฏิบัติการทางการเชื่อมชั้นสูงส่วนใหญ่ต้องจ้างมาจากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศทั้งสิ้น

การพัฒนาฝีมือแรงงานของไทย ได้มีการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยอาศัยรูปแบบการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของเยอรมัน, รูปแบบการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของญี่ปุ่น, รูปแบบการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของสหรัฐอเมริกา และรูปแบบการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของประเทศที่พัฒนาแล้วทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ แล้วนำมา

ปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย การศึกษาคั้งนี้ได้อศึกษารูปแบบการฝึกอบรมฝีมือแรงงานของประเทศต่าง ๆ คั้งกล่าวไว้ด้วย เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะของสังคมไทย

แนวคิดในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชั้นสูงเฉพาะทางขึ้นในสถาบันต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เหมาะสม และสมควรเร่งดำเนินการ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงานไทยให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ การจัดตั้งควรยึดแนวทางการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ และสถานประกอบการ โดยการสนับสนุนจากสมาคมการค้าและอาชีพสภาอุตสาหกรรมในสาขาต่าง ๆ และเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานไทยสู่ระดับสากลแล้ว การพัฒนาฝีมือแรงงานในระดับสูงเช่นนี้ควรจะต้องอิงมาตรฐานของประเทศที่เจริญแล้วทางอุตสาหกรรม

โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกการเชื่อมชั้นสูง (ไทย - เยอรมัน) นี้ เน้นรูปแบบที่เหมาะสมและกระทำได้ จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวคิดการเกิดสถาบันใหม่ เกณฑ์ในการจัดตั้งสถาบันใหม่ ลักษณะการจัดตั้งสถาบันใหม่ และกลยุทธ์ในการจัดตั้งที่ได้วางรูปแบบของความร่วมมือ 3 ฝ่าย คือ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สมาคมช่างเชื่อมแห่งประเทศไทย และศูนย์ฝึกช่างเชื่อมของเยอรมัน พบว่าสามารถจัดตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรใช้รูปแบบนี้ ขยายผลในการจัดตั้งศูนย์ฝึกฝีมือชั้นสูงในสาขาอื่น ๆ ต่อไปได้

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	บทนำ.....	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	ความหมายและประเภทของกำลังคน	3
บทที่ 2	การฝึกอบรมและการพัฒนาฝีมือแรงงาน.....	6
2.1	ความหมายของการฝึกอบรม	6
2.2	วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	9
2.3	ประเภทของการฝึกอบรม	11
2.4	ความแตกต่างระหว่างการศึกษาและการฝึกอบรม	13
2.5	ความแตกต่างระหว่างการพัฒนาและการฝึกอบรม	15
2.6	การฝึกอาชีพ	20
2.7	แนวคิดในเชิงเศรษฐศาสตร์สังคมของการฝึกอาชีพ	23
2.8	รูปแบบการฝึกอาชีพ	24
2.9	ระยะของการฝึกอาชีพ	27
บทที่ 3	รูปแบบของการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน.....	29
3.1	การฝึกอบรมฝีมือแรงงานในเยอรมัน	30
3.2	การฝึกอบรมฝีมือแรงงานในญี่ปุ่น	33
3.3	การฝึกอบรมฝีมือแรงงานในสหรัฐอเมริกา	36
3.4	การฝึกอาชีพแบบธุรกิจ	38
บทที่ 4	การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพเชื่อมขั้นสูง (ไทย - เยอรมัน).....	40
4.1	แนวคิดการเกิดสถาบันใหม่	40
4.2	เกณฑ์ในการจัดตั้งสถาบันใหม่	42
4.3	ลักษณะของการจัดตั้ง	43

4.4	การวางแผนกลยุทธ์เพื่อการจัดตั้งสถาบันใหม่	44
4.5	โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกการเชื่อมชั้นสูง (ไทย -เยอรมัน)	45
บทที่ 5	สรุป.....	52
	ข้อเสนอแนะ	53
	บรรณานุกรม.....	54
	ภาคผนวก.....	59